

PREDNISTVO ZARJE je v Ljubljani, Francišanska ulica št. 8 (iskarna l. nadst.). Uradne ure za stranke so od 10. do 11. dopoldne in od 5. do 6. dopoldne vsak dan razen nedelj in praznikov. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

NAROCNINA: celoletna po pošti ali s pošiljanjem na dom za Avstro-Ogrsko in Bosno K 21:60, polletna K 10:80, četrtletna K 5:40, mesečna K 1:80; za Nemčijo celoletno K 26:40; za ostalo inozemstvo in Ameriko celoletno K 36:—.

Posamezne številke po 8 vin.

ZARJA

ZARJA izhaja vsak dan razen nedelje in praznikov
ob pol 11. dopoldne.

UPRAVNISTVO se nahaja v Selenburgovi ulici št. 6, II., in uraduje za stranke od 8. do 2. dopoldne in od 3. do 7. zvečer. Inzerati: enostopna petilistrica 30 vin., popoln prostor, posla na in reklame 40 vin. — Inzerate sprejema upravništvo.

Nefrankirana ali premalo frankirana pisma se ne sprejemajo. Reklamacije lista so poštne proste.

Stev. 510.

V Ljubljani, v soboto dne 15. februarja 1913.

Leto III.

Dunaj in Peterburg.

Hohenlohe je bil v Peterburgu. Hohenlohe se je vrnil iz Peterburga. To je bilo v glavnem vse, kar je avstrijska javnost vedela o tem potovanju. Vmes je bilo še nekoliko vesti o avdiencah, sprejemih, posetih, zajtrkih in obedih. Vse drugo je bila skrivnost. Ali ker je v Avstriji mnogo ljudi, ki slišijo travo rasti, je bilo tudi o tem potovanju v časopisju toliko vesti, kakor da se najodličnejši faktorji na dvoru izpovedujejo patentiranim žurnalistom o svojih najintimnejših rečeh. Le to je bilo čudno in je zmedlo možgane marsikaterega naivnega čitatelja, da so se vesti o vsebini cesarjevega pisma in carjevega odgovora križale in si nasprotovale, da blaga duša nazadnje ni vedela, kako naj jih spravi v sklad.

Najbolje je opravil, kdor je odložil vsa modrovanja, pa ni verjel nobeni povesti. Ali tudi med onimi, ki so tako ravnali, jih je bilo dosti jeznih, ker ni bilo nobenega glasu iz včasih čudovito zgovornih uradnih ust, da bi bil povedal resnico. Zakaj ves način te akcije je bil tak, da je po pravici zbujal radovednost, ker je bilo slutiti, da gre za vprašanja, za katera se sine in deloma mora zanimati vsak državljani. Če bi hotel avstrijski cesar želiti ruskemu carju dober dan in nič drugega ne, bi se to gotovo zgodilo brez one senzacionalnosti, s katero se je uprizorilo potovanje princa Hohenloha v Peterburg. Ker pa se je izzivala pozornost vse države, je bilo opravičeno mnenje, da gre za politična vprašanja, ki so vendar več kakor dinastične zadeve. In če zunanje ministrstvo, ki je odgovorno za zunanjo politiko, o takih rečeh molči, je dvom o njegovem konstitucionalnem naziranju precej razumljiv.

Naposled se je vendar ta visoka instanca zgenila in je dala glas od sebe. Ali kdor je pričakoval od »Fremdenblatta«, v katerem odkladi poleg železarskega kartela tudi zunanje ministrstvo svoje misli, pojasniti, se je zmotil. Oficiozni list pojasnjuje tako, da dela temo.

Prvi del njegove objave napravi morda v črnorumenih krogih vtisk; ta namreč pripoveduje o razmerju med dunajskim in peterburškim dvorom, ki je kljub političnemu nesoglasju dobro. Ljudski sloji nimajo veliko časa, da bi se zanimali za to razmerje; množice so že zadovoljne, če jim ni treba eventualnega nesoglasja med domom Habsburg in domom Romanov plačevati s svojo krvjo.

Ali razum teh čisto dvornih vesti nam pripovedujejo o balkanskih vprašanjih. Kar je drugemu svetu že davno znano, to nam priha zdaj iz oficioznega peresa kakor razodetje: Balkan pripada balkanskim narodom! — To so namreč storili balkanski narodi sami, ki so z malomarno brco prekucnili častitljivi status quo kakor harlekinsko marioneto, ki dela le napot, pa se napravljajo, da si urede svoj dom brez protektorjev in brez dobrohotnih svetovalcev.

Balkan za balkanske narode pa pomeni, da nima tam doli nihče več pričakovati kolonij in da je vsakemu imperializmu izginilo upanje. Avstriji ne cvete Solun, Rusiji se ne blešči Carigrad; stare »interesne sfere« so temeljito urejene s tem, da so izbrisane kakor računski vaji s šolske table.

Zdelo se nam je že davno, da vemo to. Ali pravzaprav ne bi bili smeli vedeti, kajti oficiozno pripoveduje to šele zdaj. In predzno je, če misli državljani, preden se je zmisli oficiozus. Toda zdaj nam je potrjeno črno na belu, pa smemo verjeti.

In morda smemo ponižno vprašati, kaj sledi iz tega.

Balkan je bil predmet vseh grozečih konfliktov med Avstrijo in Rusijo. Dokler so bila tla tam doli taka, da se je dalo sanjati o maršu na Balkan, je bilo mogoče, da naletita dva, ki marširata, drug na drugega. In da se torej stepeta.

Ali zdaj so balkanski narodi napravili ograjo in v plot so zateknili tablice z napisom: Privatna posest! Prepovedana pot! — In zdaj ni več govora o maršu na Balkan.

Bogvedaj da bi bilo komu grozde pre-kislo! Samo spoznanje, da so »hvalabog« balkanski narodi toliko dozoreli, da jih ni treba več imeti na vajeti, da izhajajo brez tujih žandarjev in brez okupacij, je napotilo diplomate, da opuščajjo misli o osvojitvah. In v nesebični ljubezni razglašajo načelo »Balkan balkanskim narodom«.

Avstrija ne gre dol, Rusija ne gre dol. Torej se ne bosta srečali, ne naletita druga na drugega, ne stepeta se. Če je tako vse v redu, je najenostavnejša posledica, da pošlje Avstrija svoje rezerviste domu, Rusija pa svoje. Iz tega uvaževanja je razumljivo, da so se porodili glasovi, češ da se bavi cesarjevo pismo z obojestransko demobilizacijo.

Navadna misel ne more ubrati druge poti in ne more priti do drugega sklepa. Ali čemu bi bil človek diplomat, če bi hodile njegove misli po navadnih, naravnih in ravnihih potih? In koliko je vredna komedija, v kateri ni presečenja?

Tudi tukaj je presenečenje. Vsa Avstrija pričakuje po logičnih zaključkih obvestilo: Rezervisti se pošljejo domov. Oficiozus pa podpre nos s kazalcem in zadeklamira:

»Rusija ne vztraja več na tem, da bi Avstrija demobilizirala...«

Ob taki modrosti ces. kr. sfinge se mora podaljšati vsak obraz. Zato ker ni več spornih točk med Avstrijo in Rusijo, ki bi bile vredne krvave vojne, zato, prav zato, se obe sporazumevata, da... ne pošljeta svojih vojakov domov...!

Oj, zdrava pamet, ime ti ni diplomacija!

Franc Schuhmeier.

Jutri odneso truplo sodruga Franca Schuhmeierja, zavratno umorjenega ljubljanskega dunajskih delavcev, na pokopališče in ga položijo v zemljo, kjer se njegov prah polagoma zopet izpremeša s prstjo. Dunajsko delavstvo se pripravljalo na žalobno manifestacijo, o kateri se že danes lahko govori, da bo ne le s svojo grandioznostjo dosegala največje pogrebne slovesnosti velikega mesta, ampak da bo izražala tudi vso veliko ljubezen, ki jo je Schuhmeier užival med dunajskimi delavci. Strašni konec moža, ki je v najzrelejši dobi, poln moči in življenja, prle delavnosti in volje padel kot nedolžna žrtev politične in moralne podivjanosti, je po vsem Dunaju napravil najgloblji vtisk; tako splošno je zadel zahrbtni strel tihotapskega morilca, da žaluje za mrtvim socialistom ves Dunaj.

Se leži Schuhmeierjevo truplo na mrtvaškem odru. V veliki dvorani »Delavskega doma« v Ottakringu so ga postavili, v tem gradu ottakrinskega delavstva, v katerem je bil Schuhmeier domač kakor v svojem privatnem stanovanju. Tudi ta dom, ponos delavskega okraja, je priča Schuhmeierjeve življenja in delavnosti. Pri porajanju prve misli, pri izdelavanju načrtov, pri realiziranju ideje se je Schuhmeier udeleževal z vsem, ki mu je bila prirojena. Ogromen kos njegovega dela je viden v tej krasni stavbi, stoječi sredi Ottakringa kakor kamnitna priča delavske sile in organizacijske plodovitosti.

In zdaj leže v tej hiši Schuhmeierjevi smrtni ostanki na mrtvaškem odru, odkoder jih poneso na polje miru, kjer je večno spanje. Dunajska občina je izpremenila dvorano v veliko žalobno vežo in jo odela z mračnim pompom, da izrazi tudi ona svoje globoko žalovanje za mrtvim članom svojega sveta. In od vseh strani, iz vseh taborov, od prijateljev in nasprotnikov prihajajo izrazi sožalja. Franc Schuhmeier, proletarec, delavec, samouk, je umrl kot velikan; strel, ki ga je nenadoma porazil, odmeva po vsej Avstriji, odmeva preko avstrijskih meja.

To je strašni, zdravemu razumu in logiki se rojajoči tragediji tolažilni moment. Schuhmeier je mrtve, in velika je njegova izguba; ali še njegova smrt je plodovita, kakor je bilo plodovito njegovo življenje. V mrtve roke so mu dali šopek rdečih klinčkov, in te rdeče cvetlice ne venejo, ampak bodo poganjale iz njegovega groba.

Živ simbol prebujenega, vstajajočega, bojujočega proletariata je bil Schuhmeier. In ob njegovi smrti se kažejo razvojni rezultati organiziranega delavstva kakor razodetje, kakor živ evangelij onim, ki dvomijo in ki so malodušni.

Schuhmeier je hodil pot, ki jo ima hoditi proletariati. Iz nižav življenja je prišel, preko katerih se vale megle in mrakovi, pokrivajoči bedo in trpljenje, zaglušujoči vzdih in tožbe. On pa, s solničnimi žarki v srcu, je zaklical po solncu, po višavi. In kakor orla so ga nesla krila sile navzgor — ne tja, kjer pripovedujejo plitke bajke, da so vrhovi življenja, bleščeči se od zlata in umetnih nakitov. Blazina ob njegovi krsti, na katero navadno polagajo križe, kolajne in ptiče dinastij, je ostala prazna; do smrti je njegovo ime ostalo enostavno Schuhmeier in nič drugače. Ali delavčev sin, kateremu je proletarska usoda dovolila šest razredov ljudske šole kot skrajno mejo oblatne izobrazbe, je s plebejsko žilavostjo napravil iz sebe temeljito poučenega, resnično izobraženega moža, ki je bil sposoben izpolnjevati najvažnejše naloge v človeški družbi. In vse njegovo bogato delo ključa še iz mrtvih ust proletarcem: Pojdite mojo pot! Korakajte v višave!

Na tisoče pa jih je bilo, ki so čuli ta klic davno preden so onemela usta voditelja, in ki niso dvomili. Schuhmeierjevo življenje in njegova obhvalovanja vredni razvoj je tudi dokaz velikih delavskih uspehov. Človek, naj je še tako bogatih lastnosti, ne more preko svojih razmer in preko svoje dobe. Da je mož kakor Schuhmeier, ki ne bi bil mogel prodati svojega prepričanja za zlato gradove, prišel na občinsko in parlamentarno tribuno, da je mogel stopiti na govorniški oder avstrijske delegacije, da je mogel na teh važnih mestih izvrševati svoje dragoceno delo v prid delavstvu, je moralo delavstvo samo pridobiti toliko moči, da je poslalo take ljudi kot zastopnike svojih interesov v javne zbornice. Schuhmeierjeva pomembnost označuje pomen, ki si ga je delavstvo priborilo.

Okrog Schuhmeierjeve krste se zbirajo nepregledne množice. Delavskemu žalovanju se pridružujejo prijatelji in nasprotniki, se pridružuje ves Dunaj in daleč preko Dunaja vsi, ki so ga poznali. Grenke solze teko iz delavskih

oči, ki ne bodo nikdar več gledale njega, ki so ga ljubile. Ali ob pogledu na to veliko splošno žalovanje prihaja tolažba v krčeh se srca: Glej, to je bil pokojnik — to je proletariati!

Schuhmeierjevo truplo bodo pokopali, gomila se dvigne nad njim, in doli v zemlji bo strohnelo, kar je smrtno, lhteče množice pa pokliče živo življenje, ki gre svojo pot preko zibelk in grobov. Sledeč neizprosni sili se bodo vrnile, vsak na svoje mesto, vse na svoja torišča in bojišča; spomin na mrtvega tovariša pa ostane med njimi ne kakor pošastna senca, tožeha o grobu in trohnobi, ampak kakor živ duh, ki premaguje časovne meje, ki kliče na boj in vodi v boj in vodi do zmage, kakor je klical in vodil, ko je bil med nami telesni, kre-pak in upanja poln.

Razumljive so tožbe, ki se glase, in solze, ki teko. A tožbe se utišajo, solze se osuše. Spomin na bojnika in junaka po ostane živ; slavlilo ga bo delo, slavil ga bo boj; in ko bodo delavci slavili zmago, bo Schuhmeierjev duh med njimi.

O inkorporaciji Sp. Šiške.

V ponedeljek bo v Spodnji Šiški shod, ki naj zavzame stališče delavskega ljudstva na pram inkorporaciji občine Spodnja Šiška. Nočemo se sedaj zato spuščati v razpravo, ker bo po shodu dovolj prilike. Samo eno hočemo prijeti. Liberalni govornik je na shodu pri Kankertu v Šiški strahovito strašil z dokladi. Oglejmo si to reč na podlagi števil.

Leta 1910 je plačeval ljubljanski obrtnik (ali trgovec ali podjetnik):

deželne doklade 40 %	
obč. doklade 35 %	
trg. zbor. 5 %	
skupaj 80 %	

Na Viču pa je plačeval obrtnik:

obč. dokl. 35 %	
okrajne doklade 23 %	
deželne doklade 40 %	
zdr. doklade 3 %	
trg. zbor. 5 %	
skupaj 106 %	

V Šiški je plačeval obrtnik leta 1910:

obč. doklade 24 %	
okr. doklade 23 %	
dež. doklade 40 %	
zdr. doklade 2 %	
trg. zbor. 5 %	
skupaj 94 %	

Leta 1911 pa je plačeval v Ljubljani podjetnik:

obč. doklade 35 %	
dež. doklade 40 %	
trg. zbor. 5 %	
skupaj 80 %	

Na Viču je plačeval podjetnik:

obč. doklade 45 %	
okr. doklade 25 %	
dež. doklade 40 %	
zdr. doklade 3 %	
trg. zbor. 6 %	
skupaj 119 %	

V Šiški ja plačeval podjetnik:

obč. doklade 24 %	
okr. doklade 25 %	
dež. doklade 40 %	
zdr. doklade 2 %	
trg. zbor. 6 %	
skupaj 97 %	

Leta 1912 v Ljubljani:

obč. doklade 35 %	
dež. doklade 40 %	
trg. zbor. 8 %	
skupaj 83 %	

Na Viču:

obč. doklade 55 %	
okr. doklade 29 %	
dež. doklade 40 %	
trg. zbor. 8 %	
zdr. doklade 4 %	
skupaj 136 %	

V Šiški:

obč. doklade 30 %	
okr. doklade 29 %	
dež. doklade 40 %	
trg. zbor. 8 %	
zdr. doklade 2 %	
skupaj 109 %	

Iz teh števil sledi:

Leta 1910: Ljubljana	80 % doklad —
Vič	106 % doklad (+ 26 %)
Šiška	94 % doklad (+ 14 %)
Leta 1911: Ljubljana	80 % doklad —
Vič	119 % doklad (+ 39 %)
Šiška	97 % doklad (+ 17 %)
Leta 1912: Ljubljana	83 % doklad —
Vič	136 % doklad (+ 53 %)
Šiška	109 % doklad (+ 26 %)

Upamo, da ta statistika številke, ki jih je g. Ribnikar na shodu pri Kankertu na dolgo in široko razpravljaj — precej zmanjša.

Prihodnjiki bomo zopet obrazložili datave šišenskega, oziroma viškega hišnega posestnika v razmerju z ljubljanskim. Končno se bomo pa doteknili najvažnejšega vprašanja:

delavec in velika občina.

Šiškarje pa opozarjamo na shod, ki bo v ponedeljek pri Sternu. Govoril bo sodr. Anton Kristan, ki bo razložil vse, kaj govori pro in contra.

V ameriških plavžih.

(»Glasilo« slovenske narodne podporne jednote (socialistične) objavlja živ popis ogromnih plavžev ob Mičigenskem jezeru, ki je vreden, da ga čitajo tudi naši čitatelji.)

Že od daleč lahko vidi človek, kako plamen šviga proti nebu iz peklov v Grayu in So. Chicagu, ki so last trusta za jeklo in v katerih izmučeni delavci spreminjajo rudo v jeklo in železo. Po noči žari nebo, kakor da bi bilo vse mesto v plamenu, in demonsko svetli na Mičigensko jezero, na prerijo in hiše v okolici. Ko se približamo demonsko razsvetljenemu pozorišču, se nam nudi nenavaden prizor.

Preko zmurnjene prerije in po stranskih hodnikih, ki so posuti z žlindro, se vije dolga procesija tihih mož, katerim je delo v izmučen obraz zarezalo globoke poteze. Nasproti jim prihaja druga procesija. Njih obrazi so črni. Znoj, ki jim je lil s čela v potokih, je napravil bele, strugam podobne poteze. Prva procesija odhaja v sužnost, v pekel, ki bruhaja iz sebe orenj ob jezeru, druga je dokončala delo in se vrača domov. V drugi pogrešajo marsikatero tovariša, ki je zjutraj z njimi odhajal na tlako. Zdaj leži strašno opaljen ali pa težko ranjen v bolnici. Mogoče tudi mrtve v mrtvašnici. Pekel ob jezeru požira vsak dan ljudi: po noči in po dnevu, kakor izpreminja rudo v železo in jeklo.

Tiha je procesija! Nihče ne govori, le sneg škriplje pod njihovimi nogami. Ledena burja, ki se ujeta do kosti, pa nosi njih tožbe in želje, katere imajo v čutečem srcu, daleč v tuj in neznan svet, ker jih ne čuje nobeno človeško uho.

»Rusija!« vzklikne človek nehote, ko vidi pred seboj to armado trpinov, ki odhaja v sužnost, ali se pa vrača domov, da si nabavi po kratkem in težkem spanju novih moči za prihodnji dan.

Ali je v Rusiji mogoče slabše kot tukaj? Ah, ne! Tudi v Rusiji, celo v sibirskih rudnikih ne more biti gorje večje, kakor ga vidimo tukaj. Le oglejmo si procesijo, ki se vrača domov. Mladi dečki korakajo v nji. Mi pravimo mlad; ker niso prekorajčili še 14. leta. Ali kako suhi so njih životi, kako drobne so njih roke, kako stari so že njih obrazi! In iz teh mladih, še nežnih človeških bitij kujejo trustjanski mogotci zlato, da kupujejo svojim soprogam dragocene dragulje, jim gradijo razkošno opremljene vile, da sploh živijo kot razsipniki in uživači.

Trust za jeklo ne vpraša, kako drobne so ročice, ki želijo delati. Trust pozna le profit in zopet profit.

Medtem ko se trustjani zabavajo na plešiščih, v gledališčih, pri bogato naloženih mizah, ali pa zakopani v blazine premišljujejo, kako bi se dalo izžeti še več profita iz zasluž-njenih trpinov, takrat mali dečki, oboroženi z velikimi kleščami, obračajo in sučejo ogromne kose belorazbeljenega železa ali jekla, ki vaga po več ton in katerega drži in prenaša ogromen samotežnik v svojih krempljih. Seveda je treba mnogo takih nežnih rok, da po svoji volji obračajo in sučejo ogromen čok železa ali jekla. Otroška delovna moč je po ceni. Trust pa ljubi le ceneno delovno moč, zato pa zaposli dečke, ki bi morali hoditi še v šolo.

Neko noč, ko so dečki zopet sukali in obračali jeklene in železne čoke in so njih obrazi žareli v svetlobi, ki je prihajala od belorazbeljenega čoka, je čok pritisnil Toneta Bogelezyka, 16 let starega dečka, in ga poškodoval in opalil tako močno, da bo ostal hrom za vse žive dni.

To je en slučaj. Koliko takih slučajev se dogodi vsak teden.

Samotežniki nosijo tekoče razbeljeno kovino v posodah. Nakrat se posoda malo nagne in tekoče razbeljena kovina poškropi delavce pod njo, ki ostanejo zaznamovani za vedno. Včasih poči težka veriga, pade na tla in oplazi več delavcev hkrati. Semintje se vplihne delavcu življenska luč, kakor da bi kdo ugasnil žveplenko. Pravijo, da v peklih v Grayu vsak teden ubijejo najmanj 25 delavcev. Natančnega števila ne more povedati nikdo, ker take dogodke prikrivajo. Trust ima svojo bolnico, kroginkrog pekla se razprostira ograja, za katero hodijo gorinold najeti privatni stražniki, ki ne dovolijo vstopa nobenemu tujcu, ako ni dobil dovoljenja iz pisarne. Kaj ne, to je strašno! Zato tudi imenujejo jeklarne človeške klavnice.

Tako izkorišča trust človeško delovno silo, tako mori in ubija delavce zavoljo profita. Kakor ogromen polip srka svojim delavcem srčec kri in mozeg, dokler ne ugasne v njih življenska iskra!

Ljubljana in Kranjsko.

— Skeleča klofuta. Upravno sodišče na Dunaju je v sredo pod predsedstvom markija Bacquehema razpravljalo o pritožbi občinskih volilcev Franca Vidica in Franca Dečmana iz

Tržiča zoper deželno vlado v Ljubljani. Deželna vlada je leta 1911 razveljavila izvolitev omenjenih dveh v občinski odbor, češ da sta duinarja in da kot taka nimata samostojnih dohodkov, kakor terjata občinski volilni red. Pri tožba zoper to odločbo deželne vlade navaja, da sta Vidic in Dečman že 20. oziroma 21 let zaposlena v istem podjetju, da delata za tedensko mezdno in da imata dogovor glede odpovedi: smatrati ju je za obrtna pomožna delavca in ne za duinarja; kot obrtna pomožna delavca pa imata pravico, da sta izvoljena. Upravno sodišče je pritožbo kot neutemeljeno zavrnilo, češ, da § 10 občinskega volilnega reda za Kranjsko ne izključuje od pasivne volilne pravice le duinarjev, ki so za zgradbo navedeni, temveč osebe sploh, ki vsled male mezde niso gospodarsko samostojne in zatorej prav posebno izpostavljene vplivu drugih oseb. — S to razsodbo je tržiška afera, o kateri je »Zarja« že ponovno in obširno poročala, pravno končana; nezaslišana ta razsodba pa odpira hkrati novo politično vprašanje, ker spravlja s svojo za lase privlečeno motivacijo v nevarnost delavsko volilno pravico po kranjskih občinah. Ne glede na neposredni žrtvi te razsodbe — Dečmana in Vidica — ki pač ne delata časti delavskemu razredu in sta navadna farovski podrepani, je tržiški slučaj tako važen in tako nevaren, da mu mora delavstvo posvetiti največjo pozornost. Na stvar se povrnemo v eni prihodnjih števil!

— **Javen shod naše mladine**, ki ga priredi mladinska podružnica »Vzajemnost«, bo jutri v nedeljo ob pol 3. popoldne v društvenih prostorih Šelenburgova ulica št. 6/II. Tekoči teden je namreč nekdo izlegel v »Dnevnu« in »Slov. Narodu« kukavičje jajce, da se naša mladina boji pogledati narodnjaški iz oči v oči, in je dopisnik »Dneva« vrh tega še denunciatno namignil, češ, »Vzajemnost« je politična, ker se v njej govori o liberalcih. Koliko je naših mladeničev, se narodnjaški petolizci lahko prepričajo na naših shodih, kjer jih ne bomo podili ven s policijskim komisarjem, kakor so oni to storili v nedeljo v kleti »Narodnega doma«. Ker nimamo nobenih skrivnosti, povemo že sedaj, da jih je 136, od katerih ima 106 članov svoje prispevke popolnoma v redu. Bo pač narobe, kakor trdi narodnjaški dopisnik. Sicer se bomo pa o ljubezni narodnjaške gospode do delavske mladine še pomenili, ko bo neka obravnava pri sodišču končana. Gospode iz nasprotnega tabora vprašamo, če so njihovi odborniki vsi tudi vpisani; kajti zdi se nam, da so si jih nekaj izposodili; celo enega takega, ki bi ga »Vzajemnost« že davno lahko tirala pred kazenskega sodnika. Zlasti slednji gospodek naj bo prav lepo tiho in miren, pa naj dá narodnjakom kar je narodnjaškega, »Vzajemnosti« pa, kar je njenega. Uredništvo »Slov. Naroda« ve prav lepo tiho in miren, pa naj dá narodnjakom čud, če se dopisnik sedaj jezi, da so njegov dopis prišlacali tako, kakor prišlac konjeder-ec cuckov rep, če je predolg. In tak odštucan rep je cela »delavska« organizacija v narodno-napredni stranki. Jih je pač preveč, ki bi radi nosili zvončke in zvonove; ampak kdo bo pa hodil za ovnom, če bo že vsak koštrun imel svoj zvonček. Kraguljčkov, takih, ki jih nosijo harlekini, je pa še nekaj na razpolago.

— **Delavstvo Sp. Šiške, pozor!** V ponedeljek, 17. t. m., se vrši v gostilni »pri Štirnu« v Spodnji Šiški javen ljudski shod s sledečim dnevnim redom: Inkorporacija Spodnje Šiške Ljubljani; Druga važna vprašanja občinske uprave v Spodnji Šiški. Začetek ob 8. zvečer. Važnost inkorporacije Sp. Šiške Ljubljani in nejasno porazumevanje tega vprašanja sili delavstvo, da pove jasno svoje stališče v tem oziru. Polnoštevilna udeležba je torej neobhodno potrebna.

— **Vse člane in članice šišenske podružnice »Vzajemnosti«** vabimo, da se zanesljivo in polnoštevilno udeležijo rednega občnega zbora imenovane podružnice, ki se vrši danes, 15. februarja, ob 8. zvečer v gostilni pri Celarcu v Spodnji Šiški. — Važnost naše izobraževalne organizacije veleva vsakemu poedincu, da se zanima za njeno delovanje in prosper.

— **Sodrug Kascha zadnja pot.** Opozarjamo še enkrat, da prepeljejo truplo pokojnega sodruga Josipa Kascha danes ob 3. popoldne iz deželne bolnice na južni kolodvor, in vabimo ljubljansko delavstvo, da z mnogoštevilno udeležbo počasti mučenika dela! — Kako zvest socialist in čitatelj »Zarje« je bil pokojnik, kaže to, da je še v bolnici, nekaj ur pred smrtjo, prosil za »Zarjo«.

— **Novomesko drsališče in še marsikaj.** Iz Novega mesta nam pišejo: Skozi 3 mesece se že v javnosti ventilira vprašanje, kaj bo z mestnim drsališčem na Loki, kateri prostor se je vporabil pri zgradbi belokranjske proge. Gospodje iz rotovža so takrat svoje someščane tolažili, češ, le nič se ne jokajte za našim starim drsališčem, vsaj komu stvar tako uredili, da mora železniško podjetje nam za staro drsališče napraviti novo. Res, letošnja zima za drsališče ni baš ugodna, ali senterja bi se že dobili dnovi, ki bi bili pripravi tudi za ta šport. Zato smo čakali in čakali, pa smo res dočakali — novo moderno »betonsko drsališče«, kakor se jih vidi v bližini Dunaja proti Nussdorfu. Ampak samo to je vrag, da to moderno drsališče še ne stoji na betonu, temveč še na papirju v petkovem »Narodu«. V petek pravijo, je slab začetek, v kar pa mi splošno ne verjamemo, le v tem slučaju pa smo primorani verovati: Slab začetek je bil že to, da v petkovem »Narodu« gospodje iz »rotovža« popravljajo, kar so preje sami trdili, namreč, da se bo za staro drsališče napravilo novo, in sicer da bo napravil tisti, kdor je staro drsališče vzel, to je železniško podjetje. Zdaj smo še le zvedeli, da je bila to pomota, ker dotični svet je kupilo e. kr. gradbeno vodstvo in ga je, — česar še nismo zvedeli — tudi že plačalo. Gospodje, ki so bili gospodarji tega drsališča, se sedaj javno iz njega norčujejo, in ga devajo celo med ušesca »---«. In pravijo, da sploh ni

bilo »drsališče«, ampak čisto navadna žabja laža — pa brez ušesc. Tirolec potrebuje preden pride k pameti, 40 let. Naši očetje so v tem oziru nekaj let hitrejši. Toliko let se je slavna gospoda »drsalca«, pa ni vedela, da se »drsa« po — žabji luži. Jojmine, jojmine! Zdaj, ko so vendar do tega spoznanja prišli, so na rotovžu spočeli vsestransko nov projekt. Pomislite, na severno stran se bodo zdaj obrnili. In na beton se postavi novo, moderno drsališče, kakor jih imajo v bližini Dunaja. Pa sila previdni so gospodje pri tem načrtu. Načrt je tako na vse strani obkrožen z »baje«, da se na ta projekt že danes brez pomisleka lahko priseže. Na primer ravno tako, kakor se je lahko priseglo na trotoar, ki je bil že pred 10 leti sklenjen v mestni dvorani, kjer je hvala bogu tudi še do danes ostal v svojih zapisnikih. O, poredni so ti naši gospodje mestni očetje. Karkoli hočemo, vse nam obljubijo. Obljubili in sklenili so že pred 6. leti na mestnem trgu postaviti lično, moderno vremensko hišico, še lepšo, kot jo imate v Ljubljani. Ta hišica še danes plava v zraku. Gospodje! Ker nam že delate skomine po bližini Dunaja, ali ste morda tudi tam kje videli, da ljudje svoje gotove vrste potrebe opravljajo kar na javni cesti in po jlicah? Za preslavno dolensko metropolo so bili že pred davnim časom sklenjeni gotovi prostorčki, katere Nemci v bližini Dunaja nazivljajo »Anstandsort«. Na te brez zloglasnega »baje« opremljene in kot gotova stvar že davno sklenjene, pa že do danes nedovršene projekte smo se domislili, ko smo tisto zgodovinsko obljubo in pojasnilo brali v petkovem »Sl. Narodu«. Nehote smo se pri tem tudi spomnili, kar nam je zaupal dober prijatelj gospoda župana, s katerim sta poganjala tisto noč po tisti občinski seji, ko se je vprašanje glede drsališča odložilo na nedoločen čas. Nekaj ur po tej seji je gospod župan svojemu prijatelju zaupal to-le: Mi sploh ne zgradimo nobenega drsališča na račun mesta. Kdor se hoče drsati, naj si ga sam napravi — pa nikar ne na petek.

— **Projekcijski večer** priredi Slov. planinsko društvo v sredo dne 19. t. m. v dvorani »Mestnega doma«. — Kazale se bodo slike iz najbolj znanih in priljubljenih krajev Kamniških planin, Karavank in Julijskih Alp. Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina 20 vin., dijaki prosti. V pokritje stroškov se preplačila hvaležno sprejemajo.

— **Nov regulacijski načrt za severni del mesta Ljubljane.** Jury za presojo konkurenčnih načrtov je v svoji seji dne 13. februarja sledeče odločila: 1. razpisano nagrado v znesku 1000 kron je prisodila gosp. inženirju Heydeju iz Nauena pri Berolinu; 2. nagrado v znesku 600 K arhitektu Fricu Schmiedingerju iz Monakovega (projekt ima moto »Progressus«); 3. nagrado v znesku 400 K projektu »Salus publica«, katerega izvršitelja sta arhitekta Béguelin in Schwieger iz Diesseldorfa. — Načrt inženirja Gustava Menningerja iz Gradca se priporoča v nakup. — Polhvala se izreče projektantom načrtov: »Slovanska Ljublan«, »Zukunftsbild« in »Suum cuique«. — Vloženih je bilo do razpisanega roka 15 ofertov. — Razstava regulacijskih načrtov severnega dela Ljubljane se odpre te dni v Jakopičevem paviljonu.

— **S trebuhom za kruhom.** V četrtek se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 7 Slovencev, nazaj je prišlo pa 30 Bolgarov.

— **Aretacije.** Od četrтка na petek je policija aretirala sledeče osebe: Delavec Ivan Zabjek iz St. Lenarta je bil aretiran, ker je na sumu, da je na klavnic iz žepa ukradel mesarju Chalupniku 24 K 52 vinarjev. — Služkinja Julija Habjanova, rojena v Hieflauu ter pristojna v Kamnik, je pred kratkim prišla v Ljubljano iskat službe in se naselila v zavodu sv. Marte. Ko je odšla v službo, so tri tam stanujoče služkinje pogrešale precej obleke in je sum vodil edinole na Habjanovo, ki so jo v četrtek izsledili in aretirali. — Delavca Anton Semrajc, rojen leta 1852. v Tomačevem, in Marija Repanškova iz Podhruške pri Kamniku, imata za mesto prepovedan povratek, a se vkljub temu še vedno povračata nazaj. Včeraj ju je policija zasačila in aretirala. Zaradi postopanja je bila aretirana Ana Hafenrichterjeva z Dunajskega Novega mesta. — Poleg teh so bili na južnem kolodvoru aretirani France Kmetič iz Razdrtega, Andrej Mance iz Lukovice pri Delnicah, ker sta se hotela izseliti v Ameriko ter se s tem odtegniti vojaški službi. Aretirali so tudi Matija Pintarja s Koroškega, kateremu so že dokazali, da je vlomil in pokradel pri neki stranki v Karunovi ulici. — Vse aretirance je policija po izvršeni predpreiskavi izročila pristojnemu sodišču.

— **Koncert »Slovenske Filharmonije«.** Spored jutrišnjega koncerta pod vodstvom opernega kapelnika g. C. M. Hrazdira: 1. Zalato: »Monte bello«, koračnica. 2. O. Strauss: »Tiralala«, valček po motivih operete »Hrabri vojaki«. 3. Ziehrer: Potpourri iz operete »Postopaki«. 4. Parma: »Rosita-Bolero«. 5. Weber: Overture k operi »Oberon«. 6. Hrazdira: »Moravsko-vlaški motiv«, simfoniška škica. 7. Fučik: »Poème elegique«. 8. Dvořak: »Slovanski ples«, 1. vrsta, št. 3. 9. Prohaska: »Gavotte Empire«. 10. Bizet: Orkest. suita št. 2 iz opere »Carmen«. 11. Bayer: »Punčke«, valček. 12. Končna koračnica.

— **Kinematograf »Ideal«.** Od danes do ponedeljka se predvaja senzacionalna tragedija »Očec«, ki je prve vrste umetniških film. Nastopa svetovnoznani igralec Ermete Zacconi. To izredno umetniško delo je doseglo povsod najlepši uspeh. Vrh tega je še 5 izvrstnih točk, med katerimi zbuja velekomični film »Maser in Moric« kot opereta nepopisen smeh. V torek »Dolarska princesa«.

Stajersko.

— **Trbovlje.** Legar se v tukajšnji občini še vedno širi, smrtni so bili doslej štirje slučajji. Pretečene dni je hodila po Trbovljah zdravstvena komisija, ki je zaprla več vodnjakov.

S komisijo je hodil tudi neki zdravnik iz Gradca. V kolikor smo poučeni, bi bilo treba zapreti še veliko več vodnjakov, komisija pa je upoštevala, da bi potem v Trbovljah nastalo splošno pomanjkanje vode. Komisija je tudi odredila, da se oblastvenim potom zapre vinotoč gospe Majer nasproti rudniške bolnice. Rudniška bolnica je že prenapolnjena z bolniki, ki so oboleni na legarju, in ker je tudi občinska izolirna bolnica prenapolnjena, bodo internirani bolniki, katerih je še precejšnje število v domači oskrbi, v dveh sanitetnih barakah, ki so jih pretečeno nedeljo pripeljali iz Gradca. Kakor čujemo, tudi te dve barake še ne zadostujeta in je naročena še tretja. Semkaj je dospelo tudi sedem strežnic usmiljenih sestra, en zdravnik in baje tudi nekaj sanitetnih vojakov, vsi iz Gradca. Sestava barak napreduje nekam čudno počasi, dasi so prišle že v nedeljo, bodo mogli bolnike internirati šele v četrtek. Če gre tudi v slučaju vojne tako počasi, ne vemo. Rudniški zdravniki morajo vse bolnike, ki niso zboleli na legarju, pošiljati v Ljubljano in Celje, ker v Trbovljah sedaj zanje ni prostora. Izvedeli smo, da se je graški zdravnik kar za glavo prijel, ko je videl veliko zanemarjenost, ki vlada tukaj v zdravstvenem oziru. Iz okolice Polaja bo interniranih še kakih dvesto delavcev zaradi legarja. Čudno! Sedaj je vse pokoncu: rudniški urad, okrajni zdravnik, okrajno glavarstvo, županstvo in menda celo namestništvo v Gradcu. Preje pa, dokler je bil čas, se ni nihče za nobeno stvar zmenil, trboveljska premogokopna družba je imela popolnoma proste roke, sedaj gospoda šele opaza, ko vidi, kam profitarstvo Trboveljske premogokopne družbe pelje, da so vsi skupaj svojo dolžnost naravnost na pregrešen način zanemarjali. Organizaciji rudarjev, ki je vedno opozarjala na velikanske nedostatke v trboveljskem rudniku, so se delali očitki, češ da dela družbi krivico. Sedaj, ko je izkoriščevalni sistem te družbe zopet ubil nekaj delavskih življenj in spravil neštivilne delavske družine v nesrečo, se pokazuje, da je bila kritika funkcionarjev rudarske organizacije v polni meri opravljena.

Okrajnega zdravnika dr. Kepo iz Celja smo videli neštivilnokrat v Trbovljah, ali zdi se, da je bilo vselej njegovo najvažnejše (in morda tudi edino) opravilo zavzivanje dobrega kosila v tukajšnji rudniški restavraciji, ker drugače ni misliti, da bi se pod njegovim nadzorstvom tako grozno grešilo proti najprimtivnejšim zdravstvenim zahtevam.

Tudi rudniški urad v Celju ni popolnoma nedolžen na stvari, ravno tam se nam je vedno zagotavljalo, da je vse v redu, kar seveda — kakor nam sedaj razsajajoča epidemija dokazuje — nikoli ni bilo res. Res pa je, da se je od vseh merodajnih faktorjev delalo tako, da ni mošnjicek Trboveljske premogokopne družbe nič občuti, to se pravi, da so se družbi prikrivali vsi izdatki, ki bi jih bila morala napraviti v korist zdravstva in varstva svojih delavcev. Vsakdo se je bal, da si ne bi nakopal nemilosti družbe na glavo, za to so gospodje raje stiskali oči in molčali. Če pomislimo, koliko let že zahteva delavstvo vpeljavo kopelji, tedaj je treba pač javno pibiti, da so zdravstveni faktorji v največji krivici, da še danes kopelji ni. To pač jasno dokazuje, da stremljenja delavstva niso podpirali, pač pa s svojo rezerviranostjo še celo ovirali. Močvirje nesnage, v katerem delavstvo v Trbovljah živi so sicer z odprtimi očmi gledali, toda — Trboveljska premogokopna družba in njen ravnatelj nista hotela, kar so zdravstveni organi vedeli, in za to je ostajalo lepo pri starem. Šele kuga je morala gospodo zdramiti in bati se je, da bo, ako bo gospod ravnatelj le kolikaj kisel obraz pokazal, kadar bo nevarnost pri kraju, zopet počasi zadremala. Delavstvo bo moralo pač skrbeti, da se to ne zgodi.

— **Ukradene svinje.** Posestniku Fr. Kaučiču v Radgonski okolici so neznani zlikovci ponoči ukradli dve svinji. Tatov še niso izsledili.

Zaupniki, ki še niso obračunali za Žepni koledar, so naprošeni, da store to čimpreje. Upravništvo.

Trst.

— **V prošlavo spomina sodruga Franceta Schumeierja**, ki ga je zločinska roka odvzela delavstvu in vsakdanjemu neumornemu delu na korist delavstvu, kateremu je vdano in navdušeno posvetil najboljše svoje moči, sklicuje socialno demokratična stranka.

strankino zborovanje.

ki bo v nedeljo 16. t. m. ob 10. dopoldne v veliki dvorani »Delavskega doma«, ulica Madonna 15.

Sodrug, delavci! Udeležite se tega zborovanja v velikem številu. Počastite dostojno spomin sodruga Schumeierja in dokažite, kako zna delavstvo ceniti sodruga, ki so svoje življenje posvetili osvobodilnemu boju.

Za mednarodno socialno demokratično stranko v Trstu:

Egio Chiussi, France Milost, Rudolf Brumlik.

— **Predavanje E. Kristana** o vtisih iz Amerike, ki se je vršilo v četrtek 13. t. m. v »Delavskem domu« tržaškem, je privabilo toliko občinstva, da je bila zelena dvorana natlačena polna. Predavanje je trajalo dve uri in pol in so ves čas navzoči naravnost strme poslušali zanimiva izvajanja, za katera je dobil predavatelj zaslužen odobravanje. V petek se je predavanje nadaljevalo ob enako veliki udeležbi in ob enakem navdušenju. O zanimivem predavanju bomo poročali obširneje v eni prihodnjih števil.

— **Nerevidirane manire.** Tržaški slovenski narodni dnevnik se je razjezil zaradi naše novice o dragoceni izpovedi dr. Wilfana, ki je

na sefi mestnega sveta povedal, da so mu nekateri italijanski nacionalistični svetovalci priporočali, naj pritiska na socialne demokrate v narodnih zadevah. Svojo jezo imenuje »Edinost« revidirano stališče, češ: zato ker se nahajamo pred volitvami, so socialni demokrate revidirali svoje stališče proti »Legi« in v korist slovenskim šolam. Ako bi imel narodni dnevnik dovolj poguma, pa bi skušal enkrat revidirati svoje polemične časnikarske manire proti nam, tedaj bi se moral sramovati svojih dosedanjih polemičnih manir in priznati bi moral, da je napisal marsikatero krivico nam na škodo in na škodo svojih bralcev. Narodnemu dnevniku bomo odgovorili kolikor mogoče kratko. Le to je, da ne vemo, kakšnih besed bi se posluževali, da jih ne bi »Edinost« krstila za psolve. Kritiziranje je po mnenju »Edinosti« psovanje. »Edinost« govori neresnico, ko pravi, da je stranka revidirala svoje stališče proti »Legi« in za slovenske šole. Revidirali so svoje stališče le oni trije socialni demokrate, ki so lani glasovali za »Legi«. Stališča glede slovenskih šol niso revidirali, ker so že dvakrat zahtevali, naj občina da Slovincem potrebne šole ali pa naj vsaj prevzame v svojo režijo Ciril-Metodove šole. Ako je »Edinost« ležeče kaj na resnici, bi morala to javno priznati. Vemo, da takega poguma nima in ga bo težko kdaj imela. Objavili smo dragoceno izpoved (ki je v resnici dragocena) dr. Wilfana in smo dejali, da je iz te izjave jasno, da so bili vsi Wilfanovi surovi napadi na socialiste dogovorno sklenjeni z italijanskimi nacionalci in da je igral dr. Wilfan vlogo sluge italijanskih nacionalcev. Tako smo rekli in to je še vedno naše prepričanje. Zakaj? Zato ker je bilo postopanje dr. Wilfana in vseh slovenskih narodnih svetovalcev ves čas proračunske razprave naprejeno le proti socialnim demokratom. In to kljub temu, da niso socialni demokrate napadali v nobenem oziru slovenskih nacionalcev, kljub temu, da socialni demokrate niso izdelali proračuna, kljub temu, da so socialni demokrate v mestnem svetu najmanjša opozicija in da ni od njih odvisno, ali se odobro ali se zavrnejo predloge in želje slovenskih zastopnikov. Dr. Wilfan, ki je fant od fare v klubu slovenskih narodnih svetovalcev, ni imel in ni mogel imeti v svojem nekavalirskem postopanju proti socialnim demokratom nobenega drugega namena, kakor da socialnim demokratom škoduje na en ali na drug način. Wilfanova opozicija proti proračunu in njegovi nastopi proti italijanski nacionalistični večini so bili kakor brizganje z rožno vodo. Saj je mož upal celo na kompromis z italijanskimi in se jim je hotel celo prikupiti. In hotel je kompromis brez, torej proti socialnim demokratom. Celo ljub mu je bil ves v protidelavskem duhu sestavljen proračun, za katerega bi bil glasoval ako bi bila v njem le mrvica za Slovence. Dr. Wilfan in vsi, ki nimajo sene v glavi, vedo, da je pač vseeno, ako glasujejo ali ne socialni demokrate za slovenske zahteve. Italijanska nacionalistična večina je dovolj močna, da vse take predloge poštepa. Zakaj torej siliti socialne demokrate v izjave? Pri vsem svojem političnem devištvu je dr. Wilfan hud protisocialist. On je hotel na vsak način izsiliti od socialnih demokratov v šolskem vprašanju izjavo, in si je mislil: Ako se izjavijo za to, bodo imeli škodo tukaj, ako se izjavijo za ono, bodo imeli škodo tam. Tako misel so imeli tudi italijanski nacionalci. In ker sami niso imeli dovolj poguma opravljati iseljevalno delo, so ta opravke naložili dr. Wilfanu, ki ga je izvrševal ves čas razprave s posebno vnemo in navdušenjem. Sam je povedal, da so mu italijanski nacionalisti to delo priporočali in razprava o proračunu nam pove, da je priporočilo izvrševal dosledno in navdušeno. »Edinost« naj nam pa ne zameri, ako povemo, da je bil naskok dr. Wilfana po Puecherjevem govoru proti »Legi« nekavalirski. Najmanje nekavalirski! O vsem drugem pa, kar še govori »Edinost« v svojih notici, bomo še izpregovorili, za danes ji priporočamo le, naj za božjo voljo enkrat revidira svojo polemično maniro. Zakaj njena dosedanja manira ni ne resna, ne dostojna glasila tržaške narodne stranke.

1,000.000 vinarjev

za tiskovni sklad »Zarje«

56. izkaz:

Na zabavnem večeru tiskarjev pri Levu 250 v. vesela družba v Lazah pri Kovcu, po sodrugu Uršiču 596 v. gostilničar Kovc 200 v. krajna skupina Rakek 1000 v. Schauer Karlovec 20 v. Belaj 40 v. na veseličnem plesu javne ljudske knjižnice v Nabrežini nabral sodr. Ivančan: G. Crnjaja 100 v. F. Pertot ker mi alkohol več ne ugaja 40 v. G. Weiss 20 v. S. Petrovič 20 v. Fr. Lukman 20 v. A. Pecikar 20 v. I. Čaharija 10 v. I. Čaharija 20 v. I. Marica 30 v. I. Pertot 30 v. G. Markovič 20 v. G. A. Pertot 20 v. J. Gruđen 20 v. S. Gabrovec 30 v. G. V. Marica 40 v. N. Potrato 40 v. N. N. 40 v. E. Bosco 40 v. S. Kosmina 50 v. I. Colja 30 v. F. Pertot št. 35 30 v. M. Antonini 40 v. I. Gulič 100 v. Rosza Bela 50 v. F. Pertot 100 v. Fr. Pertot 20 v. F. Pertot 20 v. Frančekšin 30 v. Suligaj 20 v. J. Devetak 20 v. L. Pertot 20 v. A. Grobiša 20 v. Pausner 20 v. I. Gruđen 100 v. R. Kosmina 20 v. Pertot 20 v. J. Grilan 40 v. V. Tance 40 v. E. Snerc 30 v. I. Cabas 10 v. Visintin 40 v. I. Kosmina 20 v. V. Čaharija 20 v. A. Taučer 40 v. Temporini 20 v. J. Černeva 50 v. L. Pertot 40 v. n. n. 20 v. Tomažič 30 v. J. Gruđen 40 v. F. Kosmina 50 v. n. n. 20 v. I. Sedmak 50 v. Godnič 30 v. Pipan 20 v. A. Pertot 20 v. V. Baschi 20 v. F. Čaharija 30 v. Radovič 10 v. na sestanku kamnariskih delavcev v Sovodnjem nabral sodr. Ivančan: Peter Brisko, ker je rešen spor, ki je nastal vsled moje ne-solidarnosti 100 v. Ivančan 100 v. Tomšič 40 v. Devetak 20 v. Nanut 20 v. Nanut II 20 v. Uršič 20 v. Ožbot 20 v. Tomažič 20 v. sodružica Marganova nabrala na jubilejni železnični veselici v delavskem domu v Trstu 2000 v. Milan Dozet 100 v. Ivan Knez kovač 100 v. J. Hladnik od železnične veselice »pri mescu« v Nabrežini 500 v. C. A. 100 v. N. A. 20 v. V. A. 80 v. na Rožniku nabral Tone Franzot 1000 v. na veselici v Trebnjem nabrala Šilih in Jeraj 610 v.

Skupaj 255011 + 9016 = 264027 vin.

V 54. izkazu z dne 8. januarja t. l. je izpuščen znesek sodruga Ivana Arčona iz Vrtojbe, ki se glasi: po končanem predavanju s H. Tuma v Vrtojbi nabrano 1244 v. prav tako tudi Schauer Karlovec 20 v. Skupna svota je pravilna, in besedilo pa se je bila vrnila tiskovna pomota. To naj služi darovalcem v ojasnilo.

Obnovljena balkanska vojna.

Velika bitka pri Bulajiru? — Srbska vlada pošlje Bolgarom 80.000 mož na pomoč. — Bolgari priznavajo srbsko posest nad okupiranimi deželami. — Šukri paša se ne vda.

NA GALIPOLSKEM POLOTOKU.

Bolgarsko delo.

Solun, 15. Sandanski, ki je bil zadnje čase tukaj, je odšel z močno četo prostovoljcev v Malgaro. V Dedeagaču preiskujejo bolgarske oblasti kršćanske hiše, da bi našle mohamedanec ugrabljenih predmetov. Mnogo oseb so zaprli.

Turško izkrcavanje.

Carigrad, 15. Izkrcanje pri Silivri se je pod zaščito mornarice baje posrečilo. (»Baje« — to ni posebno zanesljivo.) Turške čete se držijo pri Eregliju in Bigadosu. V Silivri je turško prebivalstvo umorilo nekoliko zaostalih kristjanov. Tudi pri Sarkeju se je posrečilo izkrcati dve diviziji kljub raznim nezgodam ladij. Ko pa sta korakali v deželo, so jih močnejše bolgarske čete napadle in vrgle nazaj na oborožje. Bitka je bila baje strašno krvava; po turških poročilih so imeli Turki 250 mrtvih in 70 ranjenih. Begunci pripovedujejo, da bombardirajo Bolgari Sarkej; štiri ure severno od Galipolija se razvija bitka. Po privatnem pismu nekakega turškega častnika so imeli Turki v boju pri Bulajiru 2500 mrtvih in več kakor 3000 ranjenih. Pričakuje izid bitke so transportne ladje polne čet pristale priv pri Galipoliju. Ofenziva (?) ob Marmarskem morju se le počasi razvija, ker so tla vsled visokega snega na meter globoko omehčana. Bolgari imajo še vedno zasledeno črto Rodosto, Corlu, Cerkeskej, Midija, Turške prednje patrulje so dosegle postajo Simekli, pa so se vrnile.

VELIKA BITKA PRI BULAJIRU.

Carigrad, 14. Po avtentičnih poročilih je ostala predvčerajšnja bitka pri Bulajiru, največja v obnovljeni vojni, neodločena. Začela je ob 4. popoldne in končala včeraj ob ranem jutru vsled utrujenosti obeh strank. Turki so vztrajali na svojih postojankah. Nasprotniki — Bolgari, Grki in Srbi — so bili napadeni od treh strani. V boj je poseglo i turško i grško brodevi, prvo južno, drugo severno od Galipolskega polotoka. Ta bitka je bila brez dvoma najznamenitejša v vsej vojni. Izgube na obeh straneh so velike; kako ljut je bil boj, kaže razmerje mrtvih in ranjenih: 2 proti 3. Bolgari so se naglo umikali in so pustili mnogo ranjenec v bulajirskih jarkih.

BOJI PRI ŠARKJOJU IN MURATLI.

Carigrad, 14. Sem so dospela poročila o veliki bitki, ki se je vnela na ozemlju med Šarkjojem, Muratli in Kešanom. Podrobnosti niso znane.

PRED ODRINOM.

Bolgarska vest.

Sofija, 15. Obstreljevanje Odrina se nadaljuje. V nekaterih mestnih okrajih je izbruhnil požar. Neki turški oddelek je z orožjem dezeriral v bolgarski tabor.

Asumpcionisti.

Carigrad, 15. Odrinski asumpcionisti telegrafirajo tukajšnjim, da ima Odrin še za osem mesecev živeža (?) Šolski pouk se nadaljuje. Zdravstveno stanje je izvrstno. Neki turški oficir je brzojavil svoji rodbini, da je živeža in streljiva več kot dovolj.

Za varnost tujcev.

Pariz, 15. »Agence Havas« javlja iz Sofije: Vlada je priporočila vojnim oblastnjam, naj preudarijo, če se more nevtralizirati odrinski mestni okraj Kargaroš kot pribežališče za tujce.

BOJ DO ZADNJE PATRONE.

Carigrad, 15. V brezlični brzotaji ponavlja poveljnik odrinske posadke, Šukri-paša, svojo izjavo, da se bo boril, dokler ne izstrelj zadnje patrone, in da upel mesto, ako bo kapitulacija nezogibna.

ŠE 80.000 SRBSKIH VOJAKOV ODIDE V TRACIJO.

Bolgarske kompenzacije.

Belgrad, 15. Poučeni krogi trde, da je ministrski svet, ki je trajal cele tri ure in mu je prisostvoval tudi srbski poslanik v Sofiji, Spaljković, sklenil odpustiti v Tracijo še 80.000 mož in 150 havbic in oblegovalnih topov Bolgarom na pomoč. V kompenzacijo prizna Bolgarija srbsko posest nad vsem ozemljem, kar ga je osvojila srbska vojska.

TURŠKA MORNARICA.

Ponesrečene ladje.

Carigrad, 15. Nepotrjene vesti pravijo, da sta se pri izkrcavanju čet dva lokalna parnika vsled bolgarskega obstreljevanja potopila. Neka transportna ladja, ki je bila s četami in streljivom namenjena za Sarkej, se je med potjo napolnila z vodo, ker je bila preveč nakrcana. Druga pomožna ladja, ki je prevzela čete, je nasledila pri marmarskih otokih in morala prepuštili streljivo usodi.

»Asar i Tefvik« izgubljen.

Carigrad, 15. Oklopna »Asar i Tefvik«, ki je nasledila pri Karaburnu, je izgubljena. Poveljnik ladje, ki je imel nalog podpirati napredovanje pri Midiji izkrcanih čet, je večkrat brzojavil, da se zaradi čeri ni mogče bolj približati bregu. Dobil je pa nasprotne ukaze. Ko so se v ponedeljek Bolgari pri Derkosu prikazali, je oklopna pri obstreljevanju naletela navidezno s polno paro na skalo. Tuje ladje so iz razlogov nevtralnosti odklonile pomoč. Moštvo se je rešilo v čolnih. Vlada je odpustila križarko »Mesudije« z dvema torpedovkoma, da bi varovale ostanek ladje bolgarskih strelov in če mogoče rešile topove. Vsled izgube »Asar i Tefvika« ostane Turkom le še sedem za boj sposobnih ladij.

POTOPLJENA TURŠKA LADJA.

Carigrad, 15. Ladja, ki se je potopila v Marmarskem morju blizu Šarkjoja je last Bosporške parobrodne družbe. Poškodovani so jo projektirali bolgarske artiljerije; kapitanu se je posrečilo doseči plitvino in se je rešilo vse moštvo, kar ga je bilo vkrcanega na parniku.

POROČILO O STRAŠNEM PORAZU GRKOV PRED JANINO SE POTRjuje.

Carigrad, 15. Italijanska bojna ladja, zasidrana v carigradski luki, je dobila z druge italijanske bojne ladje izpred Valone brezlično brzojavko, ki potrjuje poročilo o strašnem porazu grških čet pred Janino. Grki so bežali v divjem neredu in izgubili nad 2000 mrtvih in ranjenih.

VLADARSKA OPRAVILA V VOJNI.

Grški prestolonaslednik Konstantin navdušuje vojake.

Atene, 15. Prestolonaslednik Konstantin je obiskal grške čete v Epiru in pohvalil njih hrabrost. Vojakom je priporočal potrpljenje, češ da se v kratkem ponudi ugodna prilika za odločilen naskok na Janino. Čete so poslušale prestolonaslednikove besede z velikim navdušenjem.

SKLICANJE GRŠKE ZBORNICE.

Atene, 15. Ministrski svet pod predsedstvom Venizelosa je sklenil sklicati v prihodnjih dneh poslansko zbornico na kratko zasedanje, da odobri nekaj neodložljivih kreditov in pogodbo o novem posojilu.

NAMEN HAKKIJEVGA POTOVANJA.

Carigrad, 14. V dobro informiranih krogih zatrjujejo, da potovanje Hakkij-paše ni združeno z nobeno oficialno mislijo. Hakkij-paša, ki biva sedaj na Dunaju, bo neobvezno konferiral z merodajnimi osebami, da se pouči o mišljenju, ki vlada v diplomatskih krogih.

ALBANSKO VPRAŠANJE.

Kršćansko socialne hujskarje.

Dunaj, 14. »Reichspost« poroča, da se bo danes prvotič poslaniška konferenca v Londonu pečala z določitvijo vzhodne meje bodoče Albanije. Kršćansko socialno glasilo pravi, da je malo upanja na rešitev vprašanja, ker zija med avstrijskim in ruskim stališčem preveliko nasprotje in ker noben avstrijski diplomat ne more dovoliti, da se odtrga od Albanije Džakovica, Peč in Prizren. Ako se dovoli to, je konec neodvisne Albanije zapečaten.

POLICIJSKE PERSEKUCIJE V CARIGRADU.

Carigrad, 14. Včeraj aretirani uradnik bolgarskega eksarhata, Gelev, je bil izpuščen na svobodo pod pogojem, da še danes zapusti Carigrad. Mnogo aretiranih Grkov in Bolgarov iz Macedonije je policija odpustila v Trapezunt. Ravnatelja grške gimnazije v Peri so na posredovanje patriarha izpustili pod pogojem, da zapusti mesto. Včeraj je policija aretirala tudi več grških podanikov; francoski poslanik je ukrenil diplomatske korake v njih prilog.

KOLERA NA MARMARSKI OBALI.

Carigrad, 15. V Kartalu ob Marmarskem morju, ne daleč od Carigrada, se je pojavila kolera. Doslej je ugotovljenih 20 slučajev.

GROZODEJSTVA V VOJNI.

London, 15. V poslanski zbornici je unionist Guinness vnovič interperiral državnega tajnika Greya o grozodejstvih, ki so jih pregrešile čete balkanskih zaveznikov. Minister Grey je odgovoril, da je med vojno nemogoče preiskovati poedine obtožbe.

HAVARIJA ITALIJANSKE LADJE V SOLUNSKEM ZALIVU.

Solun, 15. Italijanski parnik »Giava« je zapuščajoč solunsko pristanišče zadel ob razbito turško oklopno »Feth-i-Bulent«, ki so jo potopili Grki. Parnik so opustili, a se je vrnil v luko, da preišče njegove poškodbe.

FRANC SCHUHMEIER.

Velikanski naval ljudstva k mrtvaškemu odru.

Dunaj, 14. Danes od 9. dopoldne je bil dovoljen občinstvu dostop do mrtvaškega odra v »Arbeiterheimu«. Naval občinstva iz vseh krogov dunajskega prebivalstva je bil velikanski in je trajal pezo v noč. Silne množice so pred »Arbeiterheimom« čakale, da so prišle na vrsto; zlasti v opoldanskih in večernih urah je bila gneča velika.

ITALIJANSKA FAKULTETA V TRSTU V PRORAČUNSKEM ODESKU SKLENJENA.

Dunaj, 14. Proračunski odsek je danes sklenil s 35 proti 4 glasovom ustanovitev italijanske pravne fakultete v Trstu, najpozneje v zimskem semestru 1915/16. Odklonjen je bil predlog dr. Verstovška, da se fakulteta nastani v Roveretu, takisto njegov predlog, da se v Trstu ustanovi slovensko-italijanska fakulteta (s 25 proti 13 glasovom). Enaka usoda je zadela neresni Verstovškov predlog, da se ustanovi v Ljubljani slovenska pravna fakulteta, in Dulibičev predlog, da se polagajo izpiti na italijanski fakulteti tudi v slovenskem in hrvaškem jeziku. rPopadel je nadalje Bilbičev predlog o recipročni veljavi zagrebških izpizov v Avstriji in dr. Erlerjev predlog, da je za kandidate na italijanski fakulteti zagotoviti popolno znanje nemščine. Sprejeta je bila resolucija dr. Verstovška, ki pooblašča vlado, da pripravlja ustanovitev slovenske vseučilišča v Ljubljani. Za referenta v zbornici je določen dr. Rosner. — Nato je proračunski odsek na predlog posl. Friedmanna izvolil pododsek, ki naj preišče afero o oddaji mornariških naročil v tužino.

Dunaj, 15. V parlamentarnih krogih mislijo, da bo tudi zbornica glasovala za ustanovitev italijanske fakultete v Trstu, da pa pojde vlada zopet po pomoč v gosposko zbornico, ki bo sklenila, da dobi Dunaj sedež fakultete.

BOJI DAVČNIH DEFRAVDANTOV.

Iz finančnega odseka.

Dunaj, 14. Finančni odsek je danes nadaljeval razpravo o dolhodniški reformi. Opoldne je bil odsek nesklepni, ker je bilo med strankami in vlado zunaj razpravne dvorane veliko barantanje o kontroli trgovskih knjig po davčni oblasti.

PODROBNA DEBATA O OGRŠKI VOLILNI »REFORMI«.

Budimpešta, 14. Danes se je začela podrobna razprava o volilni reformi. Na željo ministrskega predsednika Lukacsja je odloženo glasovanje dotlej, da se vlada izjavi o posameznih izpreminjavalnih predlogih.

PRIPRAVE ZA GENERALNO STAVKO NA OGRSKEM.

Učiteljstvo vzame v oskrbo delavske otroke.

Budimpešta, 15. Učiteljstvo je imelo veliko zborovanje, na katerem je bil izvoljen odbor 50 članov, ki prevzame skrb za delavske otroke v času generalne stavke.

HRUPNI PRIZORI V BELGIJSKI ZBORNICI.

Bruselj, 14. Pri razpravi o obrambni reformi je zbornica proglasila na predlog vojne ministra tajno sejo. Vojni minister pa ni mogel podati svojih zaupnih pojasnil o mednarodnem položaju, s katerim motivira vlada brambno reformo, ker so se socialni demokrati postavili na stališče, da je molk o tajnih razpravah osebna stvar vsakega poslanca in da ne prevzamejo zato nobene odgovornosti. Vsled te izjave je nastal v zbornici velikanski hrup, in je bila seja prekinjena. — Dogodek zbujajo po vsej deželi senzacijo, ker belgijska ustava ne pozna tajnih sej.

LORDI ZOPER LOČITEV CERKVE OD DRŽAVE.

London, 15. Zbornica lordov je po tridnevni razpravi z 252 proti 51 glasovom odklonila predlogo o ločitvi cerkve od države v valeški pokrajini; dva škofa sta glasovala za ločitev.

PONAREJALCI BRAZILJANSKEGA DENARJA V JABLONCU.

Jablonec, 15. Policija je v Jabloncu zasledila veliko delavnico za braziljanski denar, v kateri so že 13 let ponarejali braziljanske novce po 1000 in 2000 rejsov in jih v cementnih sodčkih pošiljali v Brazilijo. Ponarejalci so tekoma let razpečali na stotisoče ponarejenega denarja. Doslej je aretiranih šest oseb; poglavarja ponarejalce družbe sta trgovca Leuthner in sedlar Günther.

POLITIČNA PARITEV.

Dunaj, 15. Cesar je izrazil željo, da pristojuje osebnost poroki med vojvodcem Ernstom Kumberlandskim in prusko princezino Viktorijo Luizo, ki bo najbrž junija meseca.

REVOLUCIJA V MEHIKI.

Washingtonska vlada posega v državljansko vojno.

Washington, 15. Včeraj so dospale pred Verakruz štiri ameriške bojne ladje, dve pred Akapulko. Pet križark in več drugih bojnih ladij je odplulo proti centralni Ameriki; razen tega razpolaga washingtonska vlada z desetimi bojnimi ladjami, ki se nahajajo v kubanskih vodah.

Razdejanje v mestu Mehiki.

Washington, 15. Notranji del mehiške prestolnice je kup razvalin. Ker je mesto odrezano od dežele, je nastopila velikanska draginja. Sestrane čete plenijo po mestu; velika nevarnost preti od 3000 jetnikov, ki jih je general Diaz izpustil in oborožil.

Artillerijski dvoboj.

Mehiko, 15. V bojih med vladnimi četami in pristaši generala Diaza igra glavno vlogo artiljerija. Vladne čete, broječe 7000 mož, so bombardirale še silneje nego prejšnje dni pozicije generala Diaza, ki razpolaga s 3000 mož. Šrapneli so se usipali v notranje mesto. Nekaj projektilov je zadelo tudi palačo ameriškega poslanstva in ameriškega kluba. Popoldne so vstaške čete bombardirale z artiljerijskega arzenala vladno palačo. Boj je končal ob 3 popoldne brez odločitve.

Mehiko, 15. Po petdnevem boju sta včeraj ob pol treh popoldne obe stranki ustavili streljanje. Ob tem času so imeli vstaši postajo S. Lazar v svojih rokah.

Ni ga nikakršnega dela

I pri katerem bi se ne utegnili raniti. Tudi čisto neznanec tane, če jih ne zakrijemo, postanejo lahko vsled nesnage hudo in težko ozdravljive ter imajo za posledico hude bolečine. Nujno potrebno je torej, da vsako tudi najmanjšo rano obvezemo z antiseptično obvezo. Če nad 50 let priznane obvezilno domače zdravilo, antiseptično, hladilno, bolečino lajšajoče, prisad odvrtačajo in zdravljenje pospešujoče izvlečno mazilo je prav dobro znano Praško domače mazilo iz lekarne B. Fragner Pragi 203 III. Pušica po 70 h se dobiva po vseh lekarnah, vendar je strogo paziti na ime preparata in izdevek. Kjer se ga ne dobi, naj se naroči naravnost pri izdelovalcu proti vpslatvi K 316 za 4 pušice franko.

Vestnik organizacij.

Občni zbor krakovsko trnovske podružnice »Vzajemnosti« se vrši v soboto dne 15. februarja 1913 ob 8. zvečer v gostilni g. Steinerja na Opekarški cesti. Dnevni red: 1. Branje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo odbora. 3. Poročilo nadzorstva. 4. Volitev odbora. 5. Volitev nadzorstva. 6. Razno. K obilni udeležbi vabi odbor.

»Vzajemnost« za šentjakovski okraj v Ljubljani ima danes 15. februarja ob 8. zvečer v zvezini pisarni, Selenburgove ulici 6 svojo redno sejo.

Glavni odbor Vzajemnosti v Ljubljani ima v ponedeljek ob 8. zvečer izredno sejo, kjer se seje neopravičeno ne udeležijo ali pride prepozno zapade pobi.

Mladinska podružnica Vzajemnosti v Ljubljani vabi svoje člane na javen shod, ki bo jutri točno ob pol 3. popoldni v Selenburgovi ulici 6 z dnevnim redom; Narodnost in mladina, ter mladinske organizacije. Poročata sodruga Kocmur in Demšar. Sodrugi mjačenič, pridite vsi na ta shod in agitirajte med tovariši za obino udeležbo.

Seja šišenske podružnice »Vzajemnosti« se vrši v sredo 12. februarja ob pol 8 zvečer v pisarni Konsumnega društva. Ker je to zadnja seja pred občnim zborom, naj se je obiskovalci zanesljivo udeležijo.

Seja kovinarjev se vrši v soboto 15. t. m. ob 8. zvečer v društvenih prostorih, povabljen je tudi načelnik Vzajemnosti. Točna udeležba.

Občni zbor šolsko-poljanske podružnice »Vzajemnosti« v Ljubljani bo v nedeljo t. m. ob 10. dopoldne in ne kakor je bilo prvotno napovedano.

Občni zbor Šišenske »Vzajemnosti« se vrši v soboto 15. februarja, ob 8. zvečer v gostilni pri Celarcu. Spored: Poročilo odborov, poročilo nadzornikovo, volitev odbora, raznoterosti. K obilni udeležbi vabi vse člane odbor.

Socialno politični pregled.

= Nezaposlenost v stavbiški stroki v Sarajevu. Zveza stavbiških delavcev za Bosno in Hercegovino na poroča: Vsled vojnih priprav v Avstriji in vsled balkanske vojne počiva skoro vse delo v Sarajevu in je veliko število delavcev brez zasluzka. Firme, ki so se v zadnjem času nastanile v Sarajevu, hočejo temeljito izrabit to krizo: od vseh strani vabijo delavce, dasi minajo dela, tako da si ustvarijo veliko rezervno armado brezposelnih delavcev in da trše pritisnejo na organizacijo, zaprt in naj se nihče ne da speljati od podjet. Vsled tega je Sarajevo za stavbiške delavce niških agentov na led!

Odgovorni urednik Fran Bartl.

Izdaja in zalaga založba »Zarje«.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Zahtevajte

pri Vašem trgovcu ne samo »kocke za govejo juho«, nego izrecno

MAGGI kocke



po 5 vin.

kaj te so

najboljše!

Samo prave

z imenom MAGGI in

varstveno

zvezdo

znanko krížcem

Naše otroke

v zdrave, srečne ljudi
vzgojiti

je naša življenska naloga; ali otroci so mnogokrat slabotni, revni na krvi in si pridobijo vsled neopazljivosti, prepiba, prehlajenja razne bole-

čine in trpljenja. Naj se ne zanemarija otrok, ako so nahodni, hripavi, zaslinjeni, ako tožijo o bolečini v vratu, bolenju v strani, bolečinah v prsih; skuša naj se raje tudi najmanjše bolesi odpraviti, predno postane iz njih kaj hudega.

Opozarjali bi tukaj na izkušeno, dobro domače sredstvo, kakor je to že mnogo let znani Fellerjev fluid z znamko »Elsafliud«. Tudi nevarni Tomaž napravi poizkus, ako čuje tako prepričevalne besede, kakor jih čitamo v nekem pismu baronice Geramb v kopelji Buziás pri

Temesváru. To se glasi: »Že dolgo sem hotela pisati in v časopisih naj bi bilo objavljeno, kako izvrstno vpliva Fellerjev Elsafliud. Imela sem toliko trpljenja, giht in slabost oči, utrujenost in glavobol, slabost in bolečine v hrbtu, in odkar rabim Fellerjev Elsafliud, sem popolnoma zdrava.« Mislimo, da bi bili tudi naši čitatelji po enem poizkusu hvaležni. Ceno je sredstvo končno tudi; saj velja poizkusni tucat samo 5 kron franko.

Ena mnogih, važnih nalog matere je, na

to paziti, da je odvajanje pri otrocih redno. Najhujše posledice nastopijo lahko pri zamašenju. Ali le ne drastičnih sredstev! Kot mlo, odvajalno in obenem prebavo urejevalno sredstvo, ki vedno vpliva, smo preizkusili Fellerjeve Rabarbara pilule z znamko »Elsapillena«, 6 škatljic franko 4 krone. Oba preparata se dobi pristna pri E. V. Feller v Stubici, Elsatrg št. 252 (Hrvatsko).

B. Götzl, Ljubljana

Mestni trg št. 19. — Stari trg št. 8.

Brez konkurence!
Krasne novosti jesenskih oblek in površnikov domačega izdelka. Za naročila po meri največja izbira tu- in inozemskega blaga.
Solidna postrežba. Najnižje cene.

Ceno posteljino perje!

Najboljši češki nakupni vir!

1 kg sivega, dobrega, puljenega 2 K; boljšega 2-40 K; prima polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puha- stega 5-10 K; velefinega snežnobelega, puljenega, 6-40 K, 8 K; puha sivega 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinejši prsi puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitega rde- čega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dolgi, 80 cm ši, polnjena z novim slivim, prav stano- vitnim puhaštim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K zglavnice 3 K, 3-50 K, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm ši, 13 K, 14-70 K, 17-80 K, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm ši, 4-50 K 5-20 K, 5-70 K, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm ši, 12-80 K, 14-80 K. Razpošilja se po po- vzetu, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajočo se vrne denar. — Natančni cenovniki gratis in franko.

S. Benisch, Dešenice št. 758, Češko.

Otvoril sem popolnoma urejen atelje za vsa zobo- zdravniška dela.

Idrija, 1. svečana 1916.

Dr. B. Žizek
okrožni zdravnik.

Naročajte se na Zarjo!

Kavana Stari trg št. 39
celo noč odprta

„LEON“

Gostilna
Florjanska ulica št. 6.
Pristna vina. Domača kuhinja.



To je že 21 let preizkušen
kavin dodatek in nadomestek

Kdor ljubi dobro kavo

naj vporablja kot pridatek samo

= pravi „Franck“, =

ki se spozna po tvornični znamki, t. j.
kavinem mlinčku.

Tovarna v Zagrebu.

Poslajte naročnino,
če je še niste!

Opozarjamo na var-
stvena znamna

Le z
„Zdravnik želodca“
napisom „Zdravnik želodca“ je prava
znamka.

„Zdravnik želodca“
Liker Medicinal
Lovro Sebenik, Šiška
pri Ljubljani

Kavana Unione v Trstu

ulica Caserma in Torre Bianca

Velika zbirka političnih in leposlovnih re-
vij in časnikov v vseh jezikih.

Biljardi.

Shajališče tržaških in vnanjih sodrugov.

Postrežba točna. — Napitnina je odpravljen.

Avtomobilska zveza Idrija-Logatec, kolodvor.

Odhod iz Idrije: ob 6- zjutraj, 12- opoldan, 3-30 popoldan
Prihod v Logatec: ob 7-50 zjutraj, 1-40 popoldan, 5-10 popoldan

Odhod iz Logatca: ob 8-30 zjutraj, 2-30 popoldan, 6-30 zvečer
Prihod v Idrijo: ob 10-20 zjutraj, 4- popoldan, 8-15 zvečer

Cene z avtomobilnim omnibusom:

	I. razred	II. razred
Idrija-Logatec ali nasprotno	K 3-	K 2-
Idrija-Godovič	1-50	1-
Godovič-Hotodrsica	1-50	1-
Hotodrsica-Logatec	1-50	1-

Cene s kombiniranim avtomobilom:

	I. razred	II. razred
Idrija-Logatec ali nasprotno	K 3-	K 2-
Idrija-Godovič	1-50	1-
Godovič-Hotodrsica	1-50	1-
Hotodrsica-Logatec	1-50	1-

Označena vožnja se vrši vsak delavnik, omnibus vozi vsak dan opoldan, ob nedeljah in praznikih vozi le opoldan omnibus.

Točnost se po možnosti vzdržuje, vendar pa ne pre-
vzamem nobene odgovornosti za morebitno zamudo.

Valentin Lapajne v Idriji.

Dr. Josip Ferfolja je otvoril svojo odvetniško pisarno v Trstu

Via Molino piccolo št. 7. — Telefon št. 26—50.

Občno konsumno društvo v Idriji

naznanja s tem, da je v svoji seji dne 9. svečana 1913 sklenilo, da se hranilne vloge članom

obrestujejo od 1. januarja 1913 naprej po 5 odstotkov.

Kredit do 30 dni je obresti prost. Čez 30 dni do 6 mesecev se imajo računati obresti po 6 odstotkov. Od kredita nad 6 mesecev pa po 7 odstotkov in sicer že od 30 dni naprej. Hranilne vloge sprejema društvo vsak dan med uradnimi urami od 8. zjutraj do 12. dopoldne ter od 2. popoldne do 6. zvečer. — Odpovedni rok so pri društvu najprimernejši in varnost vlog najboljše, kajti za varnost garantira premoženjska in blagovna vrednost. Vsak član najlažje zaupa svoje prihranke svojemu zavodu.

Načelstvo.

Občno konsumno društvo v Zagorju

(registrovana zadruga z omejenim poroštvom)

vabi svoje člane na

redni občni zbor

ki bo dne 16. februarja 1913 ob 3. popoldne v dvorani go-
spoda R. Mihelčiča na Toplicah.

Dnevni red:

1. Prečitanje zapisnika zadnjega rednega občnega zbora.
2. Računsko poročilo za leto 1912.
3. Poročilo nadzornišstva.
4. Sklepanje o čistem dobičku.
5. Interpelacije in vprašanja.

Vstop imajo samo člani.

Za nadzorništvo

Franc Klopčič
zapisnikar.

Ivan Wallend
predsednik.

Naznanilo

članom „Konsumnega društva za Ljub-
ljano in okolico“ r. z. z o. z., ki stan-
ujejo v Ljubljani in okolici:

Prodajalne društva: v Ljubljani (Sodna ulica,
Krakovski nasip, Bohoričeva ulica); v Šiški (Ce-
lovška c., Kolodvorska c.) ter na Viču-Glineah.

se od dne 1. februarja dalje zapirajo
zvečer ob pol 8. izvzemši v sobotah in
dnevih pred prazniki.

NADZORSTVO.

NACELSTVO.

Opomba: Za prodajalne na Gorenjskem se eventualna preuredba
naznanj po lozadavnem sklepu gorenjskih delegatov.

Potniki v severno in južno AMERIKO

se vozijo sedaj le po domači avstrijski progi

Avstro-Amerikana

Trst-Newyork, Buencs Aires-Rio de Janeiro



z najnovejšimi brzoparniki z dvema vrtnicama, el-
ktrično razsvetljavo, brezžičnim brzojavom, na katerih je zpa vsakega
potnika preskrbljeno, da dobi dovolj domače hrane z vinom,
svež kruh, posteljo, kopej ita.

Odhod parnikov:

v sev. Ameriko vsako soboto, v južno Ameriko vsakih 14 dni.
Vsakovrstna pojasnila daje drage volje brezplačno pri glavni
agenturi za Kranjsko, Stajersko in Koroško:

SIMON KMETETZ, Ljubljana,
Kolodvorska ulica št. 26.